

A background image showing a microscopic view of numerous cells, likely bacteria or viruses, with varying shapes and sizes, some appearing as clusters. The cells are translucent and have a blueish tint, set against a light background.

tukes

Reittien ja rakenteiden turvallisuus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Reitti tai reitistö on palvelu

- Ylläpidetyt ulkoilureitit (esim. luontopolut, maastopyöräreitit, ratsastuspolut, ladut, lumikenkäreitit, talvipolut, melontareitit) ovat kulutuspalvelulain tarkoittamia kuluttajapalveluita.
- Palveluntarjoajan – eli reitin pitäjän – tehtävänä on varmistua siitä, että reitit ovat turvallisia

Reitin pitäjän lakisääteiset tehtävät

1. Reitin vaarojen tunnistaminen ja reitin turvallisuudesta varmistuminen
2. Käyttäjälle annettavat reitin turvallisuuden kannalta olennaiset tiedot (etukäteisinformaatio, lähtöpaikan infotaulu(t), viitoitus)
3. Reitin ylläpito, puutteisiin reagoiminen ja turvallisuuden kehittäminen
4. Dokumentointi – mitä laajemmasta ja haastavammasta reitistöstä on kyse, sitä tarkemmin se tulee tehdä
5. Onnettomuuskirjanpito
6. Vakavien onnettomuuksien ja vakavien läheltä piti –tilanteiden ilmoittaminen Tukesiin

Vinkkejä vaarojen tunnistamiseen

- Reittikävely ja -katselmukset
- Reittien vaaranpaikkoja voivat olla esim.:
 - jyrkät mäet tai reitin varrella olevat jyrkänteet
 - kapeikot, jyrkät mutkat tai muut näkemäesteet
 - teiden, radan, vesistöjen, rotkojen tai toisten reittien ylitykset
 - tulvalle tai maanvyörylle alttiit kohdat
 - herkästi ilkeivallan kohteeksi joutuvat kohdat
 - rakenteet
- Ota vaarojen tunnistamisessa huomioon
 - reitin maasto, sijainti ja pituus
 - reitillä käytettävät liikuntamuodot
 - erityiskohteet ja rakenteet
 - kävijämäärät ja asiakasprofiili
 - sääolosuhteiden vaikutukset.
- Käytä tarvittaessa karttaa apuna vaaranpaikkojen merkitsemiseen.

Tukeisiin ilmoitettut onnettomuudet ja vaaratilanteet

Eniten ilmoituksia hiihtolatujen turvallisuudesta

- Hiekkaa/lumen puute ladulla, alikulkutunnelissa, sillan alla, risteävällä ulkoilupolulla
- Puuttuvat varoitusmerkit, mm. vaativa lasku, tiukat mutkat, risteävä liikenne, pakollinen/kielletty hiihtosuunta
- Viitoitus ja ohjeistus huonoa
- Erityisesti huomioitava alku- ja loppukausi ([blogi](#))!

Putoamiset merkittävä onnettomuusryhmä

- Näkötornit ja sillat – pienet lapset pudonneet kaiteiden välistä
- Retkeilyreittien ja näköalapaikkojen jyrkänteet

Elinkaaren pää?

Palvelun lopettaminen

- Käytön estäminen
- Rakenteiden ja välineiden poistaminen
- Kohteen poistaminen esim. verkkosivuilta ja muista palvelukuvauksista
- Merkintöjen ja opasteiden poistaminen
- Lopettamisesta tiedottaminen ja syyn kertominen mediassa
- Käyttäjien opastaminen vaihtoehtoisille reiteille
- Käytön seuranta em. toimenpiteiden jälkeen
- Palvelun lopettaminen voi olla pitkä prosessi

Reittien yhteiskäyttö - monikäyttöreitit

- Samalla reitillä useita eri käyttömuotoja jopa samaan aikaan – latupohjalla hiihtäjät, kävelijät, pyöräilijät ja koirat
- Arvioi onko turvallista, missä, milloin, millaisilla käyttäjämäärillä ja -profiileilla ja millä kulkutavoilla
- Merkittävä selkeästi
- Tiedotus ja asiakkaiden ohjeistus erityisen tärkeää – etiketit
- Monikäyttöreittien tarve kasvaa – huomioikaa jo suunnitteluvaiheessa

tukes

Liikunta- ja harrastevälineiden vuokrauspalveluiden turvallisuus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Tukes-ohje vuokrauspalveluista

- Ohje koskee urheilu-, liikunta- ja harrastevälineiden vuokraamista, esimerkiksi suksi- ja pyörävuokraamoita, mutta myös pienimuotoisempaa vuokrausta
- Ohjeessa kuvataan kuinka turvallinen vuokrauspalvelu järjestetään
- Ohjeen neuvot ja ehdotetut käytänteet tulee suhteuttaa toiminnan luonteeseen (esim. vuokrataanko sadetakkeja vai alamäkipyöriä) ja volyymin mukaan
- Ohje ei koske riita- tai vahingonkorvausasioita tai kuluttajan taloudellista suojaa
- Ei koske vesikulkuneuvojen vuokraamista (Traficom)
- Vuokrausohjeeseen [täältä](#)

Suunnittelu ja vuorovaikutus

- Tee riskinarviointi – huomioi ainakin välineiden käyttö, käyttöympäristö, olosuhteet ja käyttäjät
- Suunnittele vuokrausprosessi toimivaksi (tietojen anto, perehdytys, käyttö, palautus, tarkastukset jne.)
- Määritä käyttöehdot ja -rajoitukset
- Anna asiakkaalle riittävät tiedot kuinka välineitä käytetään oikein
- Pyri varmistumaan, että asiakkaalla on riittävä osaaminen välineiden käyttöön

Tarkistukset ja huolto

- Varmista, että välineet ovat turvallisessa käyttökunnossa vuokralle annettaessa
- Välineiden on sovellettava tarkoitettuun käyttöön, suunnitellun asiakasryhmän taitotasoon ja käyttöympäristön erityispiirteisiin
- Tarkista ja tarvittaessa huolla ja puhdista välineet vuokrausten välissä
- Dokumentoi huollot ja tarkistukset tarpeen mukaan

Turvavarusteet

- Turvavarusteita tulee olla tarjolla toiminnan luonteen mukaan
- Tarjoa niitä aktiivisesti
- Opasta niiden oikeaan käyttöön ja varmistu, että ne ovat käyttäjälleen oikean kokoisia
- Tarkasta turvavarusteet säännöllisesti. Joidenkin varusteiden tarkistaminen vaatii erityistä osaamista ja huolellisuutta.

Ongelma- ja hätätilanteet

- Pyydä asiakkaita kertomaan välineissä havaituista vioista tai puutteista
- Anna tarvittaessa mukaan korjausvälineet ja opasta niiden käyttöön
- Ohjeista tarvittaessa kuinka toimia ongelma- ja hätätilanteissa (esim. yhteys vuokralle antajaan tai hätäkeskukseen). Kirjalliset ohjeet ja esim. kartta on usein hyödyksi (puhelimien karttasovellusten käyttö).
- Dokumentoi onnettomuus- ja läheltä piti -tilanteet